

Аналітичний звіт Truth Hounds за 7-9 березня 2022 року

Truth Hounds займається документуванням міжнародних злочинів, які були скоєні всіма учасниками під час збройного конфлікту та окупації частини території України, починаючи з 2014 року. За цей час ми зробили численні подання до Міжнародного кримінального суду, а також надали аналітичні звіти до національних слідчих органів, зокрема до Офісу Генерального прокурора України.

Наша команда продовжує документувати воєнні злочини під час нинішньої великомасштабної хвилі агресії. Документатори Truth Hounds зараз працюють у кількох містах, які постраждали від вторгнення в центральній, північній, східній та південній Україні. Ми також підтримуємо зв'язок з широкою мережею інформаторів на місцях, охоплюючи родичів та друзів, які надають найновішу інформацію.

Ця аналітична довідка базується на відкритих джерелах, перевірених нашими аналітиками. Ми не публікуємо точні адреси чи детальні місця атак, оскільки бойові дії в багатьох таких місцях тривають і точні координати можуть бути використані для отримання військової переваги.

Вступ

За звітний період Збройні сили Російської Федерації продовжили вчиняти напади, що спричиняли смерть та поранення цивільних осіб та руйнування цивільних об'єктів. Численні руйнування житлових кварталів, нищення особливо захищених об'єктів, неодноразові випадки повторних влучань російською артилерією в ті самі цивільні об'єкти, використання зброї невибіркової дії у війні в місті, незмінність поведінки ЗС РФ попри суттєві руйнування та смерті дають змогу стверджувати, що є розумні підстави вважати умисним таргетування цивільних об'єктів. Протягом звітних двох днів росіяни скоїли ряд серйозних воєнних злочинів. Вчинені злочини можна поділити на такі категорії: **(1) атаки на цивільне населення та цивільні об'єкти, (2) умисне створення перешкод для надання допомоги, як це передбачено у Женевських конвенціях.**

Атаки на цивільне населення та цивільні об'єкти

Атаки на цивільне населення. Вранці 8 березня невідомі знайшли тіло загиблого чоловіка, що лежав обабіч автошляху поруч з автівкою в районі 17-го кладовища м. Харкова¹. На лобовому склі автомобіля — численні отвори від куль, усі в районі сидіння водія. Обставини справи встановлюються. Відомо, що траса в бік населеного пункту Цукурине, де стався інцидент, обстрілюється російськими військовими.

¹ No title, ТРУХА ⚡ Харьков + Украина, 08.03.2022 at 18:20, available at: <https://t.me/truexanewsua/30995>

Скріншот з відео із розстріляною машиною і тілом загиблого, м. Харків, 08.03.2022

На Київщині 8 березня 2022 року військовослужбовці армії РФ з танку обстріляли автомобіль поблизу с. Шевченкове Броварського району, внаслідок чого загинуло подружжя. Того ж дня у с. Козаровичі Київської області росіяни відкрили вогонь зі стрілецької зброї по цивільному населенню та поранили двох людей². Протягом 8 березня надходило багато повідомлень про розстріли цивільного населення солдатами армії РФ. Проте навіть у тих випадках, коли це була офіційна інформація, ми не завжди можемо публікувати її в наших звітах, оскільки через щільні бої поліції не вдається виїхати на місце для підтвердження події.

Атаки на цивільні об'єкти (зокрема спеціально захищені). Головне управління ДСНС України у Харківській області повідомляє, що в ніч з 6 на 7 березня на Харківщині внаслідок авіаударів військ РФ щонайменше 8 осіб загинули, зруйновано та пошкоджено багатоповерхівки, адмінбудівлі, медзаклади, заклади освіти та гуртожитки³. Масове авіабомбардування почалося о 19:15, повідомили в обласній Держслужбі з надзвичайних ситуацій. Близько 300 рятувальників виїжджали понад 60 разів для гасіння пожеж та розбирання завалів. Через бомби масштабні пожежі охопили 21 будівлю в центральній частині міста. Впродовж наступної доби окупаційні війська продовжували здійснювати артилерійні ракетні обстріли та авіаційні удари по житлових районах Харкова. Штаб оборони регіону зафіксував влучання снарядів у житлові будинки на Олексіївці, Північній та Південній Салтівці, у П'ятихатках, в районі ХТЗ, Холодної Гори, аеропорту та Білгородського шосе. Також постраждали ринки «Барабашово» та «1-й кілометр»⁴. ЗС РФ здійснили нальоти в районі населених

² No title, Telegram, Офіс Генерального прокурора, 09.03.2022 at 17:03, available at: https://t.me/pgo_gov_ua/3103

³ No title, Facebook, Головне управління ДСНС України у Харківській області, 07.03.2022 at 07:00, available at: <https://www.facebook.com/100064785063952/posts/329602642542569/>

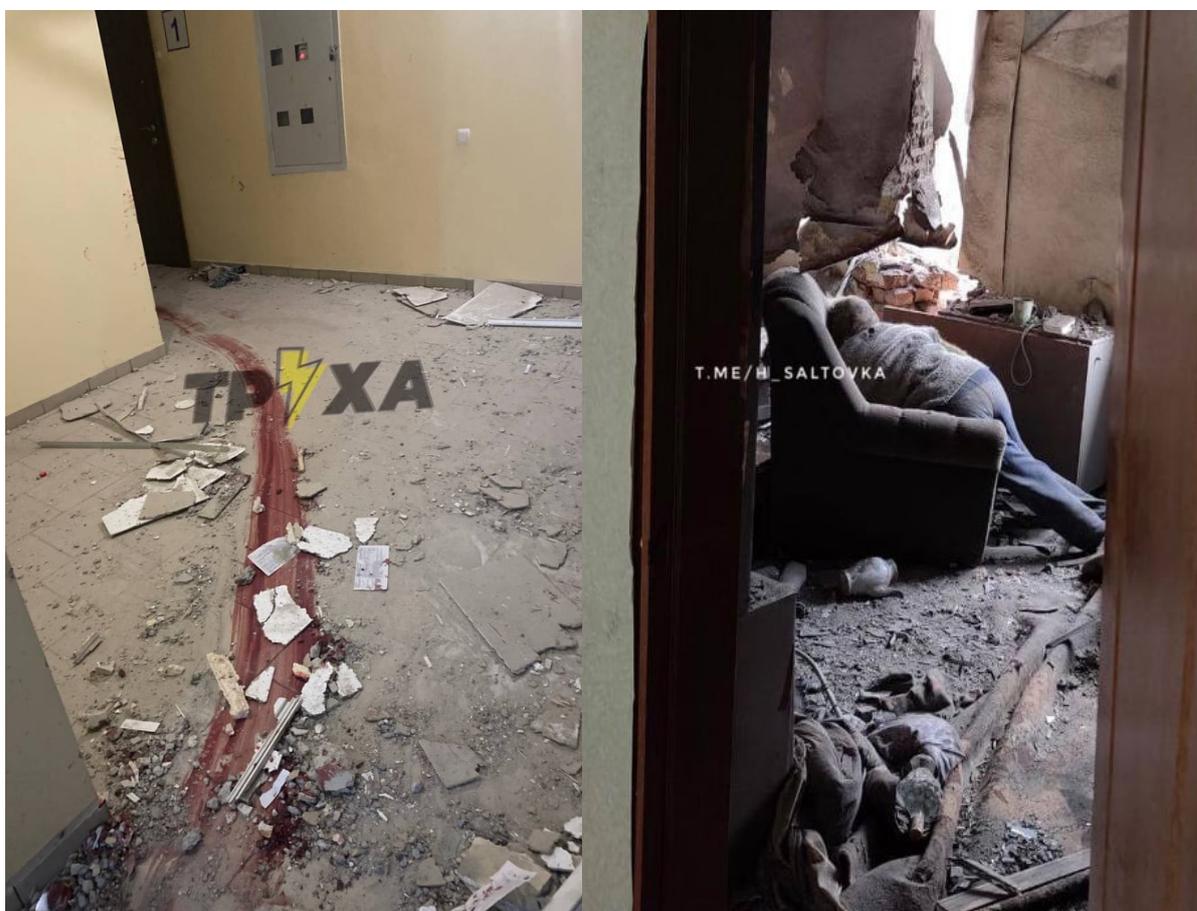
⁴ No title, Суспільне Харків, 07.03.2022 at 00:39, available at: <https://t.me/suspilnekharkiv/8926>

пунктів Чугуїв, Ізюм та Дергачі⁵. Ввечері 8 березня очільник національної поліції Харкова повідомив про 27 загиблих внаслідок обстрілів протягом доби⁶.

Двоє людей, зокрема 7-річна дитина, загинули внаслідок авіаудару по житловому будинку в смт Донець Чугуївського району. Ще одну людину з пораненнями дістали з-під завалів⁷. 7 березня голова Дергачівської територіальної громади В'ячеслав Задоренко повідомив, що російська армія обстрілює місто та інші населені пункти. Наслідком атаки стало щонайменше троє загиблих та 15 поранених, зокрема 4-річна дитина⁸.

Директор харківського екопарку "Фельдман" повідомив про загибель двох співробітників⁹. Як уточнив речник екопарку Олексій Костюченко, двох працівників екопарку, водія та робітника котельні, вбили, коли вони приїхали допомогти тваринам вижити.

У Чугуївському районі Харківської області снаряд потрапив до житлового будинку. Загинула одна доросла та семирічна дитина, повідомляє ДСНС¹⁰.

Обстріл Харкова, район Олексіївка, 07.03.2022

⁵ No title, Суспільне Харків, 08.03.2022 at 09:02, available at: <https://t.me/suspilnekharkiv/9028>

⁶ 08.03. 23:20 <https://t.me/c/1347456995/40200>

⁷ Росія нанесла авіаударів по селищу Донець на Харківщині: загинула дитина, Суспільне новини, 08.03.2022 at 22:07, available at: <https://suspilne.media/215352-rosia-nanesla-aviaudariv-po-selisu-donec-na-harkivsini-zaginula-ditina/>

⁸No title, Суспільне Харків, 07.03.2022 at 21:09, available at: <https://t.me/suspilnekharkiv/9008>

⁹ No title, Фельдман Екопарк, 08.03.2022, available at:

https://www.instagram.com/tv/Ca158LQKKzn/?utm_medium=copy_link

¹⁰ No title, Харьков Live, 09.03.2022 at 07:19, available at: <https://t.me/livekharkov/29600>

Фото 1: Руйнування в районі Олексіївка внаслідок обстрілу Харкова 07.03.2022

Фото 2: Наслідки авіаудару по смт Донець Харківської області 07.03.2022

8 березня 2022 року близько 20:10 російські війська завдали авіаудару по мікрорайону Корбутівка та заводу “Ізоват” (“Житомирський завод ізоляційних матеріалів”, ТМ “IZOVAT”) у м. Житомир. Внаслідок удару зруйнований колишній військовий гуртожиток, пошкоджені будівлі заводу. Загинули 4 осіб¹¹, 4 поранені^{12 13}.

Зруйнований внаслідок обстрілу 08.03.22 гуртожиток у м. Житомир

¹¹ “Уночі Житомирщина знову потерпала від ударів”, Поліція Житомирської області, Facebook, 09.03.22 at 08:41, available at: <https://www.facebook.com/zhytomyr.police/posts/323488536477134>

¹² “8 березня о 20:10 авіаудару зазнав гуртожиток”, ДСНС, Telegram, 09.03.22 at 10:17, available at https://t.me/dsns_telegram/4500

¹³ “Четверо людей залишаються в лікарнях після бомбардування гуртожитка в Житомирі”, Перший Житомирський, 09.03.22, available at <https://1.zt.ua/news/zdorovia/chetvero-lyudej-zalyshayutsya-v-likarnyah-pislya-bombarduvannya-gurtozhytka-v-zhytomyri.html>

8 березня 2022 року близько 20:50 у м. Малин Житомирської області авіаційний удар зруйнував 5 приватних будинків, загинули 6 осіб, серед яких троє дітей, двоє — 2021 року народження¹⁴. 9 березня 2022 року російські війська здійснили кілька обстрілів житлових масивів м. Житомир та інших населених пунктів Житомирської області. У м. Житомир після 19:00 в результаті падіння авіабомби зруйновано приватний будинок, пошкоджено розташовану поруч АЗС, котельню Житомиртеплокомуненерго, що забезпечувала теплом 30 % міста, теплотрасу, вибиті шибки у двох лікарнях міста (дитячій та лікарні № 1). Двоє житомирян травмовані.

У м. Коростень ракетний обстріл стався близько 12 ночі, пошкоджень зазнала нафтобаза “Юпіджи”, СТО та навколишні будівлі різного призначення, в яких зайнялися пожежі та сталися вибухи, загинула одна людина, двоє отримали поранення.

Пошкоджений від обстрілу 08.03.22 приватний будинок у м. Малин Житомирської області

Зафіксовано авіаудар у смт Макарів Київської області по ДР “Макарівський хлібзавод”, у результаті якого, за офіційними даними, загинуло 13 людей, а поранення отримали 5. Повідомляється, що завод не експлуатується, тому складно сказати, хто то був і що вони робили на території підприємства, а також чи не було там легітимної цілі¹⁵.

¹⁴ “Оперативна інформація по м. Малин Житомирської області (ОНОВЛЕНО)”, ДСНС, Telegram, 09.03.22 at 14.28, available at https://t.me/dsns_telegram/4518

¹⁵ No title, Олексій Кулеба / Київська ОДА, Telegram, 07.03.2022 at 17:47, available at: <https://t.me/kyivoda/1787>

7 березня 2022 року в м. Суми авіація РФ обстріляла житлові будинки. О 23:09 на місце події виїжджали рятувальники, які розбирали зруйновані конструкції будинків та ліквідовували пожежу. Вдалося деблокувати жінку, травмовану передали медикам. Також з-під завалів діставали тіла загиблих людей. Внаслідок обстрілу загинуло 22 особи, з них 3 дитини, ще 8 травмовані, зокрема 1 дитина¹⁶.

7 березня 2022 року м. Охтирку, що на Сумщині, продовжували обстрілювати з використанням авіації. Повідомляється про 1 загиблого та 14 поранених¹⁷. Проте, на жаль, стан населеного пункту та кількість обстрілів, які відбувалися протягом днів до цього, уже не дають з повною впевненістю стверджувати про наслідки окремої атаки. Місто фактично зруйноване і відокремити наслідки окремих нападів без доступу до локації фактично неможливо.

За словами Сергія Гайдая, голови Луганської ОДА, 8 березня 2022 року стало найстрашнішим днем для Северодонецька за час війни. Протягом доби місто зазнало 3 масованих обстрілів, внаслідок яких зруйновано та пошкоджено 63 цивільні будівлі. Снаряди влучили в дитячий садок, авто швидкої допомоги та понад пів сотні житлових будинків та будівель цивільної інфраструктури. Десять людей поранено, вісім загинуло. Того ж дня під час обстрілу м. Рубіжне ЗС РФ обстріляли школу та чотири житлові будинки. Загинуло двоє цивільних¹⁸.

Наслідки обстрілів Северодонецька і Рубіжного протягом 8 березня стали відомі лише наступного дня: 10 загиблих, 10 постраждалих з медичним тяжким та середнім станами¹⁹.

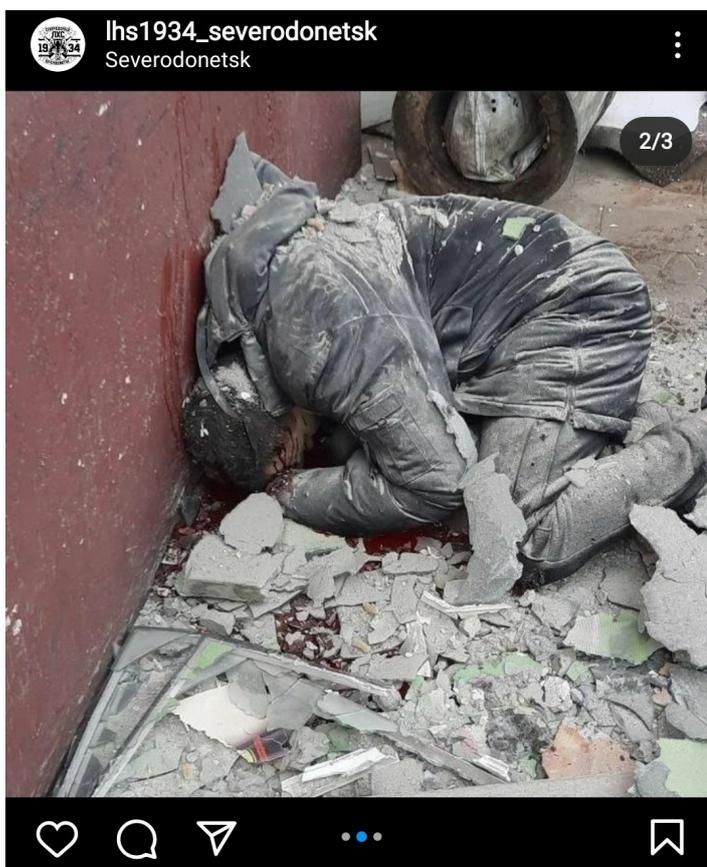

Фото загиблого під час обстрілу 8 березня, м. Сєвєродонецьк

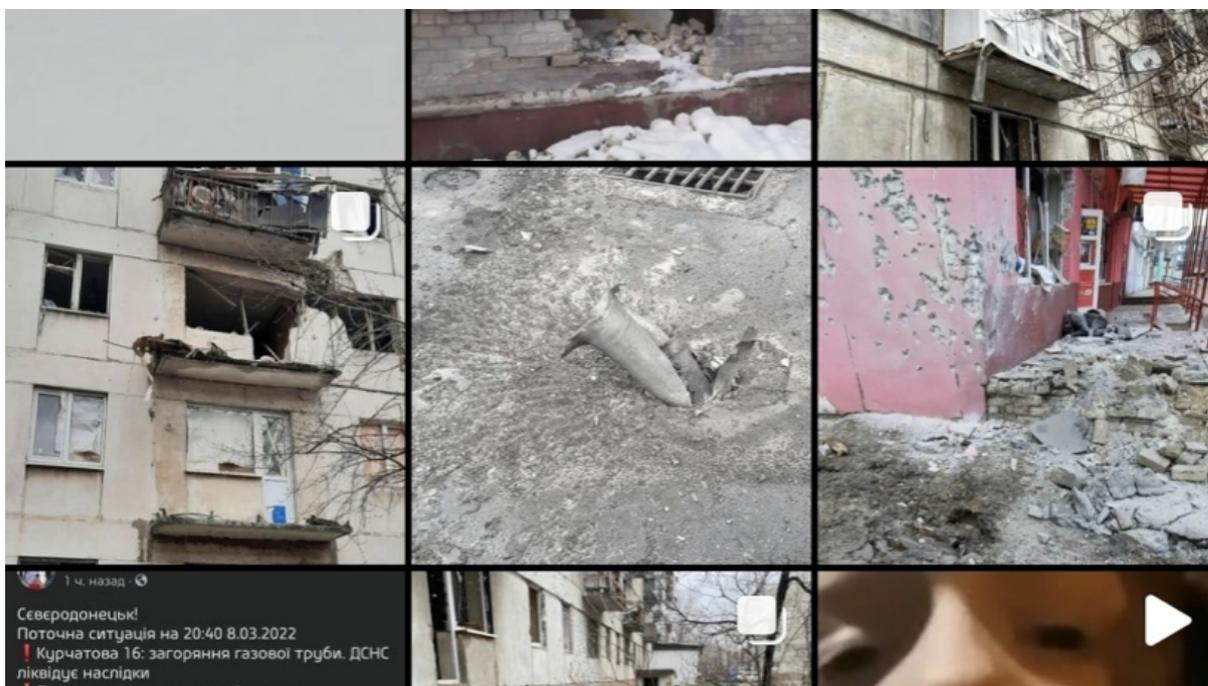
¹⁶ No title, Голова Сумської обласної військової адміністрації Дмитро Живицький, Telegram, 9.03.2022 at 02:51, available at: <https://t.me/Zhyvytskyy/927>

¹⁷ No title, Офіс Генерального прокурора, Telegram, 08.03.2022 at 18.03, available at: https://t.me/pgg_gov_ua/3094

¹⁸ Сергій Гайдай / Луганська ОДА (ОВА), Telegram, 09.03.22 at 08:35, available at: <https://t.me/luhanskaVTSA/222>

¹⁹ Сергій Гайдай / Луганська ОДА (ОВА), Telegram, 09.03.22 at 08:35, available at: <https://t.me/luhanskaVTSA/222>

Озброєння, з якого велися обстріли, попередньо не визначене, але в закритих публіках і прихованому інстаграм-акаунті міської молодіжної спільноти зафіксовано коментарі, ніби-то обстріл вівся з РСЗВ «Град». Проте на одному з фото видно хвостовик іншого снаряда. Вид зброї, використаний при обстрілі, ще потребує уточнення.

Скріншот з прихованої молодіжної інстаграм-спільноти, м. Северодонецьк

Контакти Truth Hounds з окупованої частини Луганщини припускають можливість обстрілу Северодонецька з тимчасово окупованого Луганська – місцеві там чули звуки «мінусів», тобто вихідних вистрілів.

Що ж до типу зброї, застосовуваної російськими військами, то не у всіх випадках його вдалося встановити. Однак, зважаючи на залишки елементів снарядів та характер ураження, в окремих випадках можна знову констатувати використання касетних боеприпасів (ймовірно, РСЗВ БМ-30 “Смерч”, див. фото нижче). Характер руйнувань деяких будинків та покази свідків вказують на атаку військової авіації з застосуванням високоточних ракет або некерованих бомб широкого ураження.

Касетний снаряд РСЗВ БМ-30 "Смерч", що застряг у приватному будинку в Харкові, 08.03.2022

Нерозірваний суббоєприпас касетного снаряда РСЗВ БМ-30 "Смерч", м. Харків, 08.03.2022

9 березня відбувся авіаобстріл м. Маріуполь, під який потрапили пологовий будинок і дитяче відділення лікарні²⁰. Інший удар влучив у корпус Приазовського техучилища²¹. Ці локації розташовані в центрі міста. Повідомлено про поранення 17 осіб – діти, породіллі, лікарі, – а також смерть одного немовляти²². Медія так званої ДНР та проросійські ресурси заявили, що в пологовому будинку не було цивільних, а розташовувалися розквартировані сили ЗСУ²³.

Фото евакуації поранених після бомбардування Маріупольського пологового будинку, 09.03.2022

З початку вторгнення РФ в Україну ракети, снаряди і вогонь пошкодили 48 закладів освіти, повідомила Харківська міська рада²⁴. Зокрема протягом 7-8 березня зруйновано або пошкоджено музичне училище, студентські гуртожитки, дитсадок та корпус Харківського національного університету будівництва та архітектури. Від обстрілів постраждали також будинок «Слово», відома харківська пам'ятка²⁵, та Харківський художній музей²⁶.

²⁰ Vyacheslav Abroskin, Facebook, 09.03.22 at 5:57, available at <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=2841468042812518&set=a.1393213520971318&type=3>

²¹ Павло Кириленко, Facebook, 09.03.22 at 18:38, available at: https://www.facebook.com/pavlokyrylenko_donoda/videos/819333879461496

²² Маріупольська міська рада, Telegram, 10.03.22 at 09:06, available at: <https://t.me/mariupolrada/8783>

²³ Неофициальный Безсонов, Telegram, 09.03.22 at 18:27, available at: t.me/neoficialniybezsonov/8421

²⁴ No title, Харківська міська рада, 07.03.2022 at 09:10, available at: <https://t.me/citykharkivua/3510>

²⁵ No title, Anastasiya Kovalyova, Facebook, 07.03.2022 at 09:28, available at: <https://www.facebook.com/762888149/posts/10159639322873150/>

²⁶ No title, Суспільне Харків, Telegram, 07.03.2022 at 20:08, available at: <https://t.me/suspilnekharkiv/9002?single>

Дитсадок, що постраждав внаслідок авіаудару, м. Харків, 07.03.2022

Вхід у лікарню в м. Ізюм після обстрілу 08.03.2022

Одна з лікарень м. Житомир після обстрілу 09.03.22

Умисне створення перешкод для надання допомоги, як це передбачено у Женевських конвенціях

М. Маріуполь досі залишається в облозі без жодного гуманітарного коридору²⁷. Всі можливості до відкриття гуманітарного коридору наразі перебувають у розпорядженні ЗС РФ²⁸. Управління інформаційної діяльності Донецької ОДА повідомляє, що, окрім нестачі товарів першої необхідності, в місті почався критичний брак питної води²⁹. Відомо про щонайменше одну дитину, яка загинула від зневоднення³⁰. При цьому

²⁷ Тетяна Ігнатченко, Facebook, 07.03.22 at 09:26, available at: https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1804363213093253&id=100005587749108

²⁸ Донецька облдержадміністрація, Youtube, 7.03.22, available at: <https://www.youtube.com/watch?v=bJY9dJMa-lg&t=17s>

²⁹ Антон Геращенко, Facebook, 07.03.22 at 14:21, available at: <https://www.facebook.com/anton.gerashchenko.7/posts/4893999680686840>

³⁰ Володимир Зеленський, Facebook, 08.03.22 at 11:39, available at: <https://www.facebook.com/zelenskiy.official/posts/3026468304270192>

наступного дня, 8 березня 2022 року, знову зафіксували атаку³¹ гуманітарного коридору, по якому мали проїхати вантажівки з допомогою із Запоріжжя³². Того ж дня ЗС РФ здійснили спробу прориву в м. Маріуполь саме на локації «зеленого коридору», в той час, коли ним мали виходити з міста цивільні особи³³.

Одночасно зафіксували обмеження подачі води на території так званої ДНР: Віталій Кіжаєв, голова підприємства ДНР «Вода Донбасса» повідомляє, що через обстріли неможливо поремонтувати водогінну систему. А води з резервів Верхньо-Кальміуського водосховища «вистачить не всім»³⁴. Варто зазначити, що керівництво так званої ДНР жодного разу не просило про режим тиші задля відновлення водопостачальних систем.

Такі дії можуть бути кваліфіковані як навмисне створення перешкод для надання допомоги цивільному населенню в порушення норм гуманітарного доступу, які закріплені у Женевській конвенції IV, Додатковому протоколі I та звичаєвому МГП.

³¹ Операція Об'єднаних Сил, Facebook, 08.03.22 at 11:44, available at: <https://www.facebook.com/pressjfo.news/posts/326687306153253>

³² Маріупольська міська рада, Telegram, 08.03.22 at 10:56, available at: <https://t.me/mariupolrada/8755>

³³ Операція Об'єднаних Сил, Facebook, 08.03.22 at 18:00, available at: <https://www.facebook.com/pressjfo.news/videos/692996205389800>

³⁴ «Что можно было починить — починили»: В «Воде Донбасса» рассказали, почему у многих дончан нет воды, 07.03.22, available at: <https://www.donetsk.kp.ru/online/news/4656106>